राज्यातील सर्व माध्यमांच्या व सर्व व्यवस्थापनांच्या शाळांकरिता 'मुख्यमंत्री माझी शाळा, सुंदर शाळा टप्पा-२' हे अभियान राबविणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
शासन निर्णय क्रमांकः मुमंअ २०२४/प्र.क्र.५२/एसडी-६
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरू चौक
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक:- २६ जुलै, २०२४

वाचा:- शासन निर्णय शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग क्र.मुमंअ-२०२३/प्र.क्र.११४/एसडी-६, दि.३०.११.२०२३

प्रस्तावना :-

संदर्भाधीन शासन निर्णयान्वये सन २०२३-२४ मध्ये भारतरत्न डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर आदर्श शाळा योजनेंतर्गत मुख्यमंत्री माझी शाळा सुंदर शाळा हे अनोखे स्पर्धात्मक अभियान राज्यातील सर्व माध्यमांच्या व सर्व व्यवस्थापनांच्या शाळांकरीता दि.०१.०१.२०२४ ते दि.१५.०२.२०२४ या कालावधीत राबविण्यात आले. या अभियानास विद्यार्थी व शिक्षकांबरोबरच माजी विद्यार्थी, पालक व शिक्षणप्रेमी नागरिकांनी भरभरून प्रतिसाद दिला. जवळपास ९५% शाळांमधील सुमारे २ कोटी विद्यार्थी या अभियानांतर्गत विविध उपक्रमात सहभागी झाले होते. त्यामुळे हे अभियान मोठ्या प्रमाणावर यशस्वी ठरले. या अभियानातील काही उपक्रमांची नोंद गिनीज बुक ऑफ वर्ल्ड रेकॉर्ड मध्ये देखील झाली आहे.

या अभियानात तालुका, जिल्हा, विभाग व राज्यस्तरावर यशस्वी ठरलेल्या शाळांना रोख रकमेच्या स्वरुपात पारितोषिके देण्यात आली व या रकमेचा विनियोग शाळांच्या गरजेनुसार करण्याची मुभा देखील शाळा व्यवस्थापनास देण्यात आली. त्यामुळे या शाळांना तातडीच्या गरजा भागविण्याकरीता निधी उपलब्ध झाला. अर्थात या भौतिक फायद्यापेक्षा विद्यार्थ्यांमध्ये तसेच शिक्षकांमध्ये एक प्रकारचे नवचैत्यन निर्माण होऊन अनेक सकारात्मक बदल निदर्शनास आले ही बाब अधिक महत्वाची आहे. विविध प्रकरचे चाकोरीबाहेरील स्पर्धात्मक उपक्रम राबवून विद्यार्थ्यांमध्ये स्पर्धात्मक वृत्ती निर्माण होऊन त्यांच्या व्यक्तिमत्व विकासास चालना मिळावी व त्यांना खऱ्या अर्थाने बाह्य जगाची ओळख व्हावी हा या अभियानाचा मूळ हेतू होता व तो मोठ्या प्रमाणावर साध्य करता आला.

उपरोक्त सर्व बाबी विचारात घेता सन २०२४-२५ देखील मुख्यमंत्री माझी शाळा सुंदर शाळा-टप्पा २ हे स्पर्धात्मक अभियान काही नवनवीन उपक्रमांसह राबविण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनच्या विचाराधीन होता.

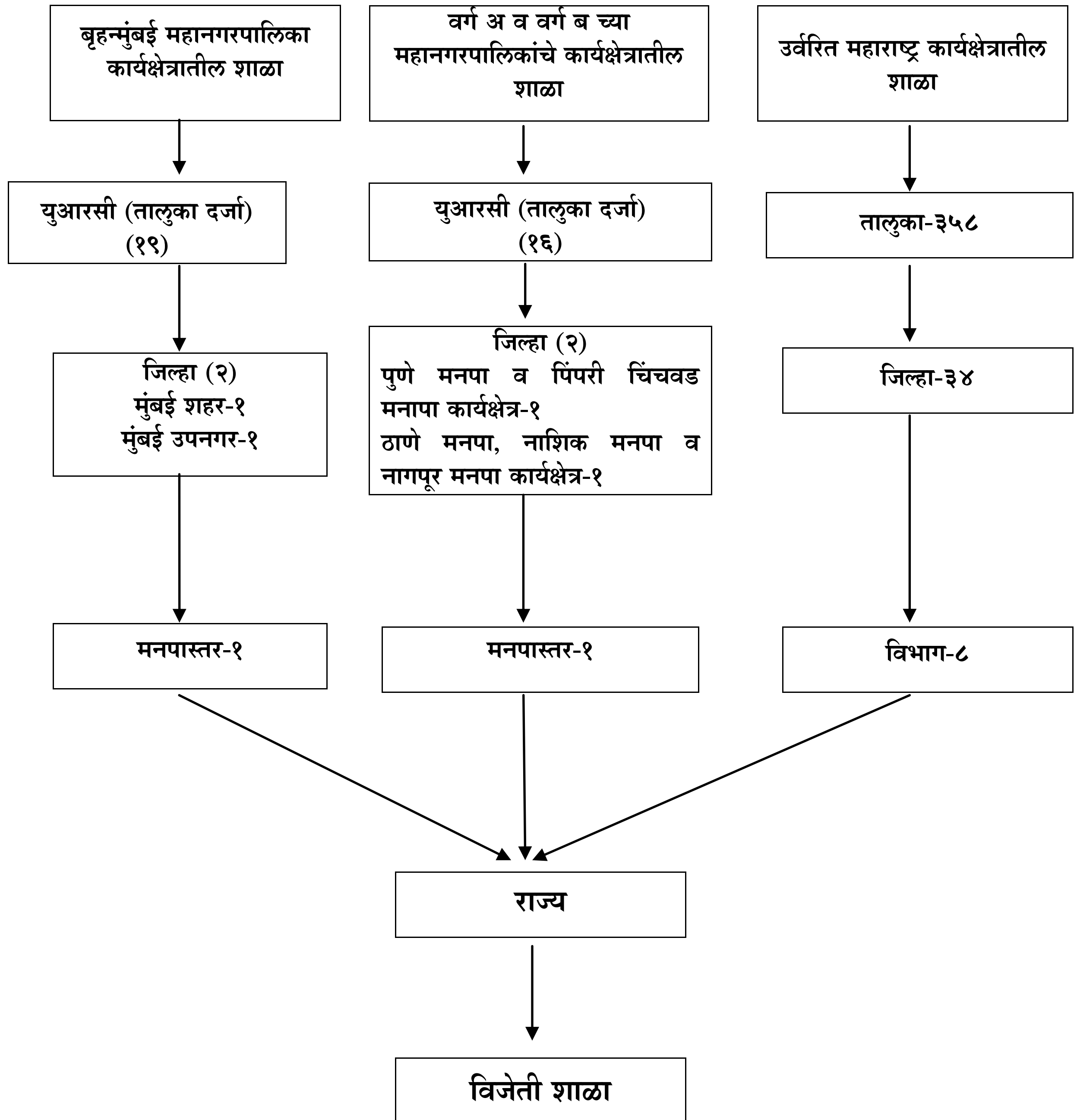
शासन निर्णय:-

१. अभियानाची व्याप्ती-:

i) राज्यातील सर्व व्यवस्थापनांच्या व सर्व माध्यमांच्या शाळांनी सदर अभियानात सहभागी होणे अपेक्षित आहे.

ii) या अभियानासाठी शाळांची विभागणी अ) शासकीय व स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या शाळा व ब) उर्वरित इतर सर्व व्यवस्थापनांच्या शाळा अशा **दोन वर्गवारीत** करण्यात येत आहे. याचा अर्थ प्राथमिक स्तरापासून राज्य स्तरापर्यंत शासकीय व स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या शाळा उर्वरित इतर सर्व व्यवस्थापनाच्या शाळांशी स्पर्धा करणार नाहीत. प्रत्येक स्तरावरील विजेता या दोन्ही वर्गवारीसाठी स्वतंत्रपणे निवडण्यात येईल.

iii) सदर अभियान अ) बृहन्मुंबई महानगरपालिका कार्यक्षेत्र ब) वर्ग अ व वर्ग ब च्या महानगरपालिकांचे कार्यक्षेत्र तसेच क) उर्वरित महाराष्ट्र **अशा स्तरांवर** खालीलप्रमाणे राबविण्यात येईल.

२. अभियानाची उद्दिष्टे :-

i) शैक्षणिक गुणवत्तेबरोबरच आरोग्य, स्वच्छता, पर्यावरण, क्रीडा इत्यादी घटकांबाबत जागृती करून विद्यार्थ्यांच्या व्यक्तिमत्व विकासास चालना देणे.
ii) शासनाच्या ध्येय धोरणाशी सुसंगत अशा शालेय प्रशासनाच्या बळकटीकरणास चालना देणे.
iii) शालेय शिक्षणाच्या दृष्टीकोनातून सर्वाधिक महत्वपूर्ण असलेल्या शैक्षणिक संपादणूक या घटकाच्या वृद्धीस प्रोत्साहन देणे.

३. अभियानाचा कालावधी:-

i) दि. २९ जुलै ते दि.०४ ऑगस्ट, २०२४ हा कालावधी अभियानाच्या पूर्व तयारीसाठी असेल या कालावधीत अभियानाची माहिती राज्यातील सर्व शाळांमध्ये पोहोचेल याची दक्षता आयुक्त (शिक्षण) यांच्या मार्गदर्शनानुसार विभागाच्या अधिकाधिक क्षेत्रीय कार्यालयांनी घ्यावी. सर्व शाळांनी या अभियानात सहभागी होण्यासाठी नोंदणी करावी याबाबत सर्वतोपरी प्रयत्न या कालावधीत करण्यात यावेत.
ii) दि.५ ऑगस्ट २०२४ रोजी औपचारिक कार्यक्रमाद्वारे अभियानाची सुरुवात होईल व हे अभियान एक महिना कालावधीसाठी असेल दि.०४ सप्टेंबर २०२४ रोजी अभियानाचा कालावधी पूर्ण होईल.
iii) दि.०५ सप्टेंबर २०२४ ते दि.१५ सप्टेंबर २०२४ या कालावधीत मूल्यांकनाची प्रक्रिया पार पाडण्यात यावी.
iv) त्यानंतरच्या सुयोग्य दिनांकास या अभियानाचा राज्यस्तरीय पारितोषिक वितरण समारंभ संपन्न होईल.

४. अभियानाचे स्वरूप:-

४.१ अभियानात सहभागी होऊन एकमेकांशी स्पर्धा करणाऱ्या शाळांना खालीलप्रमाणे गुणांकन देण्यात येईल.

अ) पायाभूत सुविधा - ३३ गुण

ब) शासन ध्येय धोरण अंमलबजावणी - ७४ गुण

क) शैक्षणिक संपादणूक - ४३ गुण

अ) पायाभूत सुविधा - ३३ गुण

अ. क्र.		निकष	गुणांकन	कमाल गुण
१	वर्गखोल्या, ग्रंथालय, प्रयोगशाळा आणि इतर खोल्या ((विज्ञान, गणित, सामाजिक शास्त्रे प्रयोगशाळा))			३
	१.१	शाळेमध्ये वर्गाध्यापनाच्या उद्देशाने पुरेशावर्ग खोल्या आहेत (विद्यार्थी वर्ग गुणोत्तर UDISE + dataच्या आधारे)	१	
	१.२	शाळेत ग्रंथालय / वाचन कोपरे / पुस्तक पेढी आहे	१	
	१.३	शाळेत प्रयोगशाळा उपलब्ध आहेत. (भाषा, गणित, विज्ञान)	१	
२	मुख्याध्यापक कार्यालय / कर्मचारी कक्ष / प्रशासकीय कार्यालय			२
	२.१	मुख्याध्यापक कार्यालय / कर्मचारी कक्ष / प्रशासकीय कार्यालय असे स्वतंत्र कक्ष असल्यास	१	
	२.२	एकत्रितरित्या व्यवस्था असल्यास	१	

३	आरोग्य सेवा आणि व्यवस्थापन			१
	३.१	शाळेत नियमित वार्षिक आरोग्य तपासणी करण्यात येते.	१	
	३.२	आरोग्य तपासणी होतच नाही	०	
४	स्वच्छता विषयक स्थिती			२
	४.१	शाळेत हँडवॉश स्टेशन उपलब्ध आहेत का ?	१	
	४.२	शाळेत दिव्यांग विद्यार्थ्यांसाठी स्वतंत्र स्वच्छतागृहे उपलब्ध आहेत का ? / आहे त्या स्वच्छतागृहाचे दिव्यांगासाठी रूपांतरण केले आहे का ?	१	
५	शालेय फर्निचर			१
	५.१	विद्यार्थ्यांच्या संख्येच्या प्रमाणात फर्निचरची उपलब्धता	१	
६	सुरक्षा तरतुदी आणि आपत्ती व्यवस्थापन			३
	६.१	शाळेने आग भूकंप साथीचे रोग आणि इतर क्षेत्रांशी संबंधित किमान एक आपत्ती व्यवस्थापन योजना विकसित केलेली आहे	१	
	६.२	शाळा वर्षातून किमान एकदा सुरक्षा ऑडिट करते	१	
	६.३	शालेय सुरक्षा प्रतिज्ञा दर्शनी भागात प्रदर्शित करणे	१	
७	पर्यावरण पूरक शाळा (बांधकामे / वृक्ष संवर्धन)			४
	७.१	पर्यावरण संरक्षणास हातभार लावणाऱ्या बहुउद्देशीय वृक्षांचे रोपण व जोपासना	१	
	७.२	केंद्र शासन राज्य शासन मार्गदर्शक सूचनेनुसार शाळेत सर्व स्तरांसाठी इको क्लब आहेत. (प्राथमिक / माध्यमिक / उच्च माध्यमिक)	१	
	७.३	शाळेत कचरा पुनर्वापर / पावसाचे पाणी साठवण्याची व्यवस्था आहे.	१	
	७.४	सोलर पॅनल ची व्यवस्था आहे.	१	
८	क्रीडांगण आणि क्रीडा सुविधा			१
	८.१	संरचित मैदान व खेळाचे साहित्य उपलब्धता	१	
९	आयसीटी पायाभूत सुविधा			३
	९.१	शाळेत अध्ययन - अध्यापनासाठी वर्गात किमान एक स्मार्ट डिजिटल बोर्ड / प्रोजेक्टर / डेस्कटॉपची सुविधा आहे.	१	
	९.२	शाळेत कार्यरत इंटरनेट सुविधा / WIFI सुविधा उपलब्ध आहे.	१	
	९.३	शाळेत ICT प्रयोगशाळा आहे.	१	
१०	शैक्षणिक साधनसामुग्री (दृकश्राव्य साधन)			३
	१०.१	शाळेत अध्ययन - अध्ययनासाठी किमान 50% शिक्षकांनी विनामूल्य अल्प किंमतीचे मूलभूत शैक्षणिक साहित्य किंवा साधने तयार केली आहेत.	१	
	१०.२	आधुनिक अध्यापन तंत्रे/अध्यापन शास्त्र कृतियुक्त अध्ययनासाठी,उपदेशात्मक साधनांचा वापर आणि ICT,प्रकल्प आधारित शिक्षण इ.वापर	१	
	१०.३	इयत्ता निहाय व विषयनिहाय पुरेसे व हाताळण्यास योग्य असे वैविध्यपूर्ण दृकश्राव्य स्वरूपातील शैक्षणिक साहित्य उपलब्धता, अध्ययन पूरक वातावरण निर्मिती	१	
११	अडथळा मुक्त वातावरण, शालेय आनंददायी वातावरण (रंगरंगोटी/बोलक्या भिंती, सजावट, सुविचार इ.)			४
	११.१	शालेय अध्ययनपूरक व आनंददायी वातावरण (BALA)	१	

	११.२	अडथळा मुक्त वातावरण / शाळेला पक्की संरक्षक भिंत	१	
	११.३	शाळेने वर्गनिहाय साध्य करावयाच्या अध्ययन निष्पत्ती प्रदर्शित केल्या आहेत	१	
	११.४	वर्ग सजावट	१	
१२	परसबाग विकास व उपयुक्तता			५
	१२.१	शालेय आवारात परसबागेची निर्मिती व त्यातील भाजीपाला रोज पोषण आहारात उपयोगात आणला जातो.	३	
	१२.२	परसबाग आहे पण भाजीपाला वापर व संवर्धन केले जाते.	२	
	१२.३	परसबाग उपलब्ध नाही	०	
१३	विदयार्थी लाभाच्या विविध योजनांबाबत केलेली जनजागृती (शाळेच्या दर्शनी भागात लावलेला फ्लेक्स, माहितीपुस्तिका, घडीपत्रिका, लोकसेवा हमी मधील सेवा आणि माहिती अधिकार इ.)			१
	१३.१	शाळेच्या दर्शनी भागात फ्लेक्स, माहितीपुस्तिका, घडीपत्रिका, लोकसेवा हमी मधील सेवा आणि माहिती अधिकार इ.लावले आहे का ?	१	
		एकूण गूण (अ)		**३३**

ब) शासन ध्येय धोरण अंमलबजावणी - ७४ गुण

अ. क्र.		निकष	गुणांकन	कमाल गुण
१	आधार वैधता, सरल प्रणाली उपयोग, माहिती अदययावतीकरण, युडायस प्रणाली वरील नोंदी, शिक्षक शिक्षकेतर कर्मचारी छायाचित्र सहभाग			**१०**
	१.१	आधार वैधता १००% विद्यार्थ्यांचे पूर्ण आहे का ?	३	
	१.२	सरल प्रणाली उपयोग / तसेच माहिती अदययावतीकरण	३	
	१.३	युडायस प्रणाली वरील नोंदी माहिती अदययावतीकरण	२	
	१.४	शिक्षक शिक्षकेतर कर्मचारी छायाचित्र दर्शनी भागात आहे का ?	२	
२	महावाचन चळवळ, मागील वर्षी या अभियानांतर्गत घेण्यात आलेल्या शपथ/गिनीज वर्ल्ड रेकॉर्ड मधील सहभाग अनुपालन			**१०**
	२.१	महावाचन चळवळीमध्ये सक्रिय सहभाग	४	
	२.२	मागील वर्षी या अभियानांतर्गत शपथ घेतली होती का ?	२	
	२.३	गिनीज वर्ल्ड रेकॉर्ड मधील सहभाग	२	
	२.४	वाचन वृद्धीसाठी विविध उपक्रमाचे आयोजन	२	
३	शासकीय कार्यक्रमातील सहभाग (उदा. मेरा देश मेरी माटी, ग्रंथालयांचा उपयोग, पाठयपुस्तक, विदयार्थी मूल्यमापन चाचणी, आयोजन, स्त्री-पुरुष समानता, मतदान प्रचार प्रसार, विविध महत्वपूर्ण विषयांच्या शपथ कार्यक्रम, उदा. गणवेश वाटप उदा.तंबाखुमुक्त भारत, कुष्ठरोग निर्मुलन, आनंददायी शनिवार, व्यवहारज्ञान, कृषीघटक इ.) यासह विविध शासकीय शिष्यवृत्ती, सवलती, योजना पात्र लाभार्थ्यांपर्यंत पोहचविण्यासाठी केलेले प्रयत्न, मतदान प्रचार प्रसार, निवडणूक साक्षरता मंच व स्काऊट गाईड उपक्रम इ.			**७**
	३.१	विविध शासकीय शिष्यवृत्ती, सवलती, योजना पात्र लाभार्थ्यांपर्यंत पोहचविण्यासाठी केलेले प्रयत्न	१	
	३.२	मेरा देश मेरी माटी , स्त्री-पुरुष समानता , आनंददायी शनिवार इ. उपक्रमातील सहभाग	१	

	३.३	मतदान प्रचार प्रसार , निवडणूक साक्षरता	१	
	३.४	तंबाखुमुक्त भारत शपथ कार्यक्रम तसेच इतर व्यसनमुक्तीसाठी केलेले प्रयत्न, कुष्ठरोग निर्मूलन	१	
	३.५	स्काऊट गाईड उपक्रम	३	
४	समिती विविध स्तर (शिक्षक पालक संघ, माता पालक संघ, शिक्षक शाळा सुधारणा, शाळा व्यवस्थापन समिती, शाळा व्यवस्थापन विकास समिती शाळा विकास आराखडा, तक्रार निवारण यंत्रणा, अन्य महत्वाच्या समिती कामकाज, CSR करिता केलेले प्रयत्न, दिव्यांग विदयार्थ्यांच्या प्रगतीचे धोरण)			**५**
	४.१	शिक्षक पालक संघ, माता पालक संघ, शिक्षक शाळा सुधारणा, शाळा व्यवस्थापन समिती, शाळा व्यवस्थापन विकास समिती	१	
	४.२	शाळा विकास आराखडा	१	
	४.३	तक्रार निवारण यंत्रणा	१	
	४.४	दिव्यांग विदयार्थ्यांच्या प्रगतीचे धोरण / विविध सुविधा उपलब्ध करून देणे	१	
	४.५	शाळेमध्ये संलग्नित अंगणवाडी असल्यास	१	
५	विदयांजली पोर्टल			**१०**
	५.१	शाळेच्या गुणवत्तापूर्ण विकासासाठी विद्यांजली पोर्टलवर शाळेची नोंदणी-	३	
	५.२	पोर्टलवर मागणी नोंदविल्यास	५	
	५.३	संबंधित संस्थेकडून शाळेसाठी आवश्यक बाबींची उपलब्धता करून घेतल्यास	२	
६	शासकीय यंत्रणेस सर्व माहिती अचूक व विहित वेळेत सादर करणे			**१०**
	६.१	शासकीय यंत्रणेस सर्व माहिती अचूक व विहित वेळेत सादर करणे	१	
	६.२	समग्र प्रगतीपुस्तक (HPC) ची प्रभावी अंमलबजावणी	५	
	६.३	शाळेत किमान एक NSQF अनुरुप अभ्यासक्रम चालविला आहे.	४	
७	पर्यावरणविषयक जनजागृती कार्यक्रम, आरोग्य स्थिती			**१**
	७.१	पर्यावरणविषयक जनजागृती कार्यक्रम, आरोग्य स्थिती	१	
८	विदयार्थी अभिलेखांचे नीटनेटके व अदयावतीकरण स्थिती			**१**
	८.१	विदयार्थी अभिलेखांचे नीटनेटके व अद्ययावतीकरण स्थिती	१	
९	शालेय शिक्षक-शिक्षकेतर कर्मचारी यांचे सेवाविषयक लाभ व अभिलेख अदययावतीकरण स्थिती			**११**
	९.१	शालेय शिक्षक-शिक्षकेतर कर्मचारी यांचे सेवाविषयक लाभ व अभिलेख अदययावतीकरण स्थिती	१	
	९.२	उच्च अर्हता धारण केलेल्या शिक्षकांचे प्रमाण	३	
	९.३	शिक्षकांच्या उच्च शैक्षणिक अर्हतेचा शालेय प्रगतीवर ह्याचा झालेला परिणाम	२	
	९.४	स्वयंम /MOOC पोर्टलच्या साहाय्याने शालेय नेतृत्वासाठी सेवांतर्गत प्रशिक्षण पूर्ण	५	
१०	शालेय दप्तरांची साहित्याचे वर्गीकरण, जतन संवर्धन व अदयावतीकरण स्थिती			**१**
	१०.१	शालेय दप्तरांची साहित्याचे वर्गीकरण, जतन संवर्धन व अदयावतीकरण स्थिती	१	
११	शालेय परिसराचा विदयार्थी क्षमता विकासाकरिता उपयोग			**१**
	११.१	शालेय परिसराचा विदयार्थी क्षमता विकासाकरिता उपयोग	१	
१२	मागील दोन वर्षाच्या तुलनेत चालू शैक्षणिक वर्षात झालेली पटसंख्या वाढ पटनोंदणी/पूर्व प्राथमिक शिक्षणातील सहभाग, गळती कमी करण्यासाठीचे प्रयत्न			**२**

	१२.१	मागील दोन वर्षाच्या तुलनेत चालू शैक्षणिक वर्षात झालेली पटसंख्या वाढ पटनोंदणी/पूर्व प्राथमिक शिक्षणातील सहभाग	१	
	१२.२	गळती कमी करण्यासाठीचे प्रयत्न	१	
१३	रजेवर व रिक्त असलेल्या शिक्षक पदांचा कार्यभार विभागणी व अंमलबजावणी कशी करतात.			**१**
	१३.१	रजेवर व रिक्त असलेल्या शिक्षक पदांचा कार्यभार विभागणी व अंमलबजावणी	१	
१४	पात्र विदयार्थी लाभार्थ्यांची शिष्यवृत्ती, सवलत योजना बाबतची सदयस्थिती			**१**
	१४.१	पात्र विदयार्थी लाभार्थ्यांची शिष्यवृत्ती, सवलत योजना बाबतची सदयस्थिती	१	
१५	शाळेने परिसरातील असाक्षरता दूर करण्यासाठी केलेले प्रयत्न त्यासाठी करावयाचे असाक्षर व्यक्तींचे सर्वेक्षण, स्वयंसेवक नियुक्ती, असाक्षर व्यक्तींचे अध्ययन अध्यापन, साक्षरता कार्यक्रमाचा प्रचार व प्रसार.			**३**
	१५.१	असाक्षर व्यक्तींचे सर्वेक्षण	१	
	१५.२	स्वयंसेवक नियुक्ती, असाक्षर व्यक्तींचे अध्ययन अध्यापन	१	
	१५.३	साक्षरता कार्यक्रमाचा प्रचार व प्रसार	१	
एकूण गूण (ब)				**७४**

क) शैक्षणिक संपादणूक - ४३ गुण

अ. क्र.		निकष	गुणांकन	**कमाल गुण**
१	विषय निहाय विदयार्थ्यांची अध्ययन निष्पत्ती साध्यता (Learning Outcomes) - (PAT नुसार)			**१२**
	१.१	अ. इंग्रजी विषयाचा अध्ययन स्तर स्थिती-	४	
		(अतिउत्तम-४, उत्तम-३, चांगला-२, समाधानकारक-१, असमाधानकारक-०)		
	१.२	ब. गणितीय क्षमतांचा अध्ययन स्तर-	४	
		(अतिउत्तम-४, उत्तम-३, चांगला-२, समाधानकारक-१, असमाधानकारक-०)		
	१.३	क. भारतीय एक भाषेतील अध्ययन स्तर- (मराठी, हिंदी, गुजराती, कन्नड, तेलगु इ.)	४	
		(अतिउत्तम-४, उत्तम-३, चांगला-२, समाधानकारक-१, असमाधानकारक-०)		
२	इ.५वी व ८वी शिष्यवृत्ती लाभार्थी/उत्तीर्ण, NMMS मधील उत्तीर्ण (विदयार्थी संख्या २ किंवा त्यापेक्षा जास्त)			**२**
	२.१	इ.५वी व ८वी शिष्यवृत्ती लाभार्थी/उत्तीर्ण	१	
	२.२	NMMS मधील उत्तीर्ण विदयार्थी	१	
३	स्वच्छता मॉनिटरमधील मागील वर्षाची कामगिरी व चालू वर्षातील सहभाग			**५**
	३.१	स्वच्छता मॉनिटर उपक्रमाची मागील वर्षातील प्रभावी अंमलबजावणी.	३	
	३.२	स्वच्छता मॉनिटर मधील चालू वर्षातील सहभाग	२	
४	राज्य, राष्ट्रीय/आंतरराष्ट्रीय पातळीवरील विविध स्पर्धा परीक्षांमधील उत्तीर्ण विदयार्थी संख्या, सांस्कृतिक क्षेत्रातील अतिउत्कृष्ट सादरीकरण, स्पर्धा परीक्षांमधील यश/सहभाग			**४**
	४.१	राज्य, राष्ट्रीय/आंतरराष्ट्रीय पातळीवरील सांस्कृतिक क्षेत्रातील अतिउत्कृष्ट सादरीकरण	२	
	४.२	राज्य, राष्ट्रीय/आंतरराष्ट्रीय पातळीवरील स्पर्धा परीक्षांमधील यश	२	
५	विदयार्थ्यांच्या वैयक्तिक अध्ययनासाठी केलेले प्रयत्न तसेच शालेय स्तरावरील विविध स्पर्धा आयोजन (अध्ययन अक्षम विदयार्थी, अभ्यासात मागे राहिलेले दिव्यांग मुले इ. सभाधीटपणा/ वक्तृत्व/ वादविवाद स्पर्धा, सांस्कृतिक, क्रीडा, वाड:मयीन)			**४**
	५.१	अध्ययन अक्षम विदयार्थी / दिव्यांग मुलांसाठी स्वतंत्र योजना	२	

	५.२	सांस्कृतिक स्पर्धा / वक्तृत्व/ वादविवाद स्पर्धा इ. आयोजन	२	
६	शालेय विदयार्थी उपस्थिती प्रमाण			**१**
	६.१	शालेय विदयार्थी उपस्थिती प्रमाण ९०% पेक्षा जास्त	१	
७	ऐतिहासिक वास्तु जतन/वैज्ञानिक दृष्टिकोन (राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० मधील उदिदष्टे प्राप्ती करिताचे प्रयत्न/यश)			**२**
	७.१	ऐतिहासिक वास्तू जतन / भारतीय संस्कृतिक वारशाचे जतन	१	
	७.२	वैज्ञानिक दृष्टिकोन वृद्धिंगत करण्यासाठी केलेले प्रयत्न	१	
८	विदयार्थ्यांच्या भाषा विषयक क्षमतांची स्थिती -			**४**
	८.१	भाषण क्षमता	१	
	८.२	वाचन क्षमता	१	
	८.३	लेखन क्षमता	१	
	८.४	गणितीय क्रिया	१	
९	क्रीडा क्षेत्रातील नैपुण्य (पुरस्कार- तालुका, जिल्हा, विभाग, राज्य, राष्ट्रीय, आंतरराष्ट्रीय इ.)			**५**
	९.१	विभाग स्तर	१	
	९.२	तालुका स्तर	१	
	९.३	जिल्हा स्तर	१	
	९.४	राष्ट्रीय स्तर	१	
	९.५	आंतरराष्ट्रीय स्तर	१	
१०	इयत्ता निहाय शाळेतील सर्व विदयार्थ्यांची मागील वर्षातील अध्ययन संपादणूक पातळीस्तर तसेच इ.१०वी/१२वी, इ.५वी/८वी अनुत्तीर्ण विदयार्थ्यांना शिक्षण प्रवाहात टिकवून ठेवण्यासाठी केलेले प्रयत्न.			**२**
	१०.१	मागील वर्षातील अध्ययन संपादणूक पातळी ७०% स्तर	१	
	१०.२	इ.५वी/८वी अनुत्तीर्ण विदयार्थ्यांना शिक्षण प्रवाहात टिकवून ठेवण्यासाठी केलेले प्रयत्न./ उपचारात्मक अध्ययन	१	
११	११.१	दिव्यांग कल्याण शिष्यवृत्ती, अल्पसंख्याक मॅट्रीकपूर्व शिष्यवृत्ती, कनिष्ठ महाविद्यालय विद्यार्थ्यांसाठी खुली गुणवत्ता शिष्यवृत्ती, आर्थीकदृष्टया मागासलेल्या विद्यार्थ्यांना गुणवत्ता शिष्यवृत्ती, भाषा विकास, संस्कृत शिक्षण माध्यमिक शाळांसाठी भारत सरकारची शिष्यवृत्ती, राजीव गांधी विदयार्थी अपघात सानुग्रह अनुदान योजना, दुष्काळ ग्रस्त भागातील विदयार्थ्यांना परिक्षा फी माफी/प्रतिपुर्ती योजना, जिल्हा बालभवन योजना, पीटीसी, एसटीसी, माजी सैनिकांच्या मुलांना शैक्षणिक सवलत, समाज कल्याण विभागाकडून राबविण्यात येणाऱ्या योजना इतर मागास बहुजन कल्याण विभागामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या योजना, बार्टी, सारथी, आदिवासी विकास विभाग इत्यादी शिष्यवृत्ती योजनांचा विद्यार्थ्यांना मिळालेला लाभ	२	**२**
एकूण गुण (क)				**४३**
एकूण गुण अ + ब + क				**१५०**

उपरोक्त अ,ब व क येथे नमूद उपक्रमांपैकी कोणते उपक्रम अभियान कालावधीत राबविणे आवश्यक आहे व कोणत्या उपक्रमांचे गूणांकन मागील शैक्षणिक वर्षाच्या कामकाजावर अवलंबून असेल याच्या सविस्तर सूचना आयुक्त (शिक्षण) यांच्या कार्यालयाकडून यथोचित वेळी निर्गमित करण्यात येतील.

४.२ अभियानात सहभागी शाळांचे कामगिरीच्या आधारे मुल्यांकन

I. बृहन्मुंबई महानगरपालिका कार्यक्षेत्र

- या कार्यक्षेत्रातील सर्व शाळांच्या कामगिरीचा आढावा घेऊन त्यापैकी सर्वोत्तम कामगिरी बजावलेल्या शाळांची दोन्ही वर्गवारीतून स्वतंत्रपणे पहिल्या, दुसऱ्या व तिसऱ्या क्रमांकासाठी निवड करण्यासाठी खालीलप्रमाणे मुल्यांकन समिती असेल

अ.क्र	पदनाम व कार्यालय	पद
१	विभागीय शिक्षण उपसंचालक, कोकण विभाग	अध्यक्ष
२	संबंधित शिक्षण सहायक संचालक	सदस्य
३	शिक्षण निरीक्षक (उत्तर/पश्चिम/दक्षिण), बृहन्मुंबई महानगरपालिका	सदस्य
४	शिक्षणाधिकारी, बृहन्मुंबई महानगरपालिका	सदस्य सचिव

II. वर्ग अ व वर्ग ब च्या महानगरपालिकांचे कार्यक्षेत्र

- या कार्यक्षेत्रातील सर्व शाळांच्या कामगिरीचा आढावा घेऊन त्यापैकी सर्वोत्तम कामगिरी बजावलेल्या शाळांची दोन्ही वर्गवारीतून स्वतंत्रपणे पहिल्या, दुसऱ्या व तिसऱ्या क्रमांकासाठी निवड करण्यासाठी खालीलप्रमाणे मुल्यांकन समिती असेल

अ.क्र	पदनाम व कार्यालय	पद
१	संबंधित विभागीय शिक्षण उपसंचालक	अध्यक्ष
२	संबंधित महानगरपालिकेचे आयुक्त यांनी नामनिर्देशित केलेला प्रतिनिधी- गट अ संवर्गातील अधिकारी	सदस्य
२	संबंधित शिक्षण अधिकारी (माध्यमिक)	सदस्य सचिव

III. उर्वरित महाराष्ट्र कार्यक्षेत्र

i) तालुका स्तरावरील मुल्यांकनाचे कार्य

- तालुका स्तरावरील मुल्यांकनाचे कार्य (अ) प्राथमिक स्तर व (ब) तालुका स्तर अशा दोन पध्दतीने पार पाडण्यात येईल. प्राथमिक स्तरावर केंद्रीय पातळीवरील तर तालुका स्तरावर तालुका पातळीवरील मुल्यांकनाचे कार्य करण्यात येईल.

(अ) प्राथमिक स्तरावरील मुल्यांकन समिती

अ.क्र	पदनाम व कार्यालय	पद
१	केंद्र प्रमुख	अध्यक्ष
२	स्थानिक स्वराज्य संस्थेच्या प्राथमिक / उच्च प्राथमिक शाळेचे मुख्याध्यापक	सदस्य
२	खाजगी अनुदानीत संस्थेच्या माध्यमिक शाळेचे मुख्याध्यापक	सदस्य

- संबंधित गट विकास अधिकारी त्या तालुक्यातील सर्व व्यवस्थापनांच्या शाळांचे मुल्यांकन करण्यासाठी केंद्र प्रमुख व मुख्याध्यापक यांचा वरील प्रमाणे गट निश्चित करतील. असा

गट निश्चित करताना केंद्र प्रमुख व मुख्याध्यापक यांच्या अधिनस्त असलेल्या कार्यक्षेत्रात त्यांना मुल्यांकन करता येणार नाही. थोडक्यात गट विकास अधिकाऱ्यांना केंद्र प्रमुखांना व मुख्याध्यापकांना त्यांच्या अधिनस्त असलेल्या क्षेत्राशिवाय इतर क्षेत्रांसाठी मुल्यांकनाची जबाबदारी द्यावी लागेल.

- केंद्र प्रमुख व मुख्याध्यापक यांचा गट त्यांना वाटप करण्यात आलेल्या क्षेत्रातील सर्व व्यवस्थापनांच्या शाळांना भेटी देऊन मूल्यांकनाचे कार्य करतील.
- प्रत्येक केंद्रातून स्थानिक स्वराज्य संस्था व इतर व्यवस्थापनांच्या शाळा अशा दोन वर्गवारीतून प्रत्येकी एक शाळा स्वतंत्रपणे या गटाने निवडावयाची आहे.
- केंद्र स्तरावर निवड झालेल्या शाळांमधून तालुका स्तरावरील दोन्ही वर्गवारीतून स्वतंत्रपणे प्रथम, द्वितीय व तृतीय क्रमांकाची शाळा निवडण्यासाठी खालीलप्रमाणे मुल्यांकन समिती असेल

(ब) तालुका स्तरावरील मुल्यांकन समिती

अ.क्र	पदनाम व कार्यालय	पद
१	गटविकास अधिकारी, पंचायत समिती	अध्यक्ष
२	मुख्याधिकारी, संबंधित नगरपालिका	सदस्य
३	गटशिक्षणाधिकारी	सदस्य
४	सेवाजेष्ठ विस्तार अधिकारी (शिक्षण)	सदस्य सचिव

ii) जिल्हास्तरावरील मुल्यांकनाचे कार्य

- संबंधित जिल्ह्यातील प्रत्येक तालुक्यातून प्रथम क्रमांकाच्या शाळांच्या कामगिरीचा आढावा घेऊन त्यापैकी सर्वोत्तम कामगिरी बजावलेल्या शाळांची दोन्ही वर्गवारीतून स्वतंत्रपणे पहिल्या, दुसऱ्या व तिसऱ्या क्रमांकासाठी निवड करण्यासाठी खालीलप्रमाणे जिल्हास्तरीय मुल्यांकन समिती असेल

अ.क्र	पदनाम व कार्यालय	पद
१	मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद	अध्यक्ष
२	प्राचार्य, जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था	सदस्य
३	शिक्षणाधिकारी, प्राथमिक	सदस्य
४	संबंधित उपशिक्षणाधिकारी	सदस्य सचिव

iii) विभागस्तरावरील मुल्यांकनाचे कार्य

- या विभागाच्या अधिनस्त ८ शैक्षणिक विभाग कार्यरत आहेत. संबंधित विभागातील प्रत्येक जिल्हयातून प्रथम क्रमांकाच्या शाळांच्या कामगिरीचा आढावा घेऊन त्यापैकी सर्वोत्तम कामगिरी बजावलेल्या शाळांची दोन्ही वर्गवारीतून स्वतंत्रपणे पहिल्या, दुसऱ्या व तिसऱ्या क्रमांकासाठी निवड करण्यासाठी खालीलप्रमाणे विभागस्तरीय मुल्यांकन समिती असेल

अ.क्र	पदनाम व कार्यालय	पद
१	संबंधित विभागीय शिक्षण उपसंचालक	अध्यक्ष
२	विभागीय शिक्षण उपसंचालक यांनी नामनिर्देशित केलेला त्यांच्या अधिनस्त कार्यरत असलेला गट-अ मधील अन्य अधिकारी	सदस्य
३	संबंधित शिक्षण सहायक संचालक	सदस्य सचिव

iv) राज्यस्तरावरील मुल्यांकनाचे कार्य

- प्रत्येक विभागातून प्रथम क्रमांकाच्या शाळांच्या कामगिरीचा आढावा घेऊन त्यापैकी सर्वोत्तम कामगिरी बजावलेल्या शाळांची दोन्ही वर्गवारीतून स्वतंत्रपणे पहिल्या, दुसऱ्या व तिसऱ्या क्रमांकासाठी निवड करण्यासाठी खालीलप्रमाणे राज्यस्तरीय मुल्यांकन समिती असेल

अ.क्र	पदनाम व कार्यालय	पद
१	आयुक्त (शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे	अध्यक्ष
२	शिक्षण संचालक (प्राथमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे	सदस्य
३	शिक्षण संचालक (माध्यमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे	सदस्य
४	सहसंचालक (प्रशासन), शिक्षण आयुक्तालय, पुणे	सदस्य सचिव

४.३ मुल्यांकन समित्यांसाठी आवश्यक मनुष्यबळ :- मुल्यांकन समित्यांना शाळांना प्रत्यक्ष भेटी देऊन मुल्यांकन करावयाचे आहे. प्रश्नावलीच्या स्वरुपात योग्य ती माहिती संबंधित शाळेकडून प्राप्त करून घ्यावयाची आहे. यासाठी आवश्यकतेनुसार स्थानिक पातळीवरील महाविद्यालयीन विद्यार्थी विशेषत: डी.एड/बी.एड या महाविद्यालयांचे विद्यार्थी यांची या कामासाठी मदत घेता येईल.

४.४ पारितोषिक:-

I. बृहन्मुंबई महानगरपालिका कार्यक्षेत्र :-

४.४.१ सदर अभियानांतर्गत खाली दर्शविल्याप्रमाणे प्रथम, द्वितीय व तृतीय आलेल्या शाळांना रकमेच्या स्वरूपात पारितोषिके अनुज्ञेय असतील

अ) शासकीय व स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या शाळा

(रक्कम रु लक्ष)

बक्षिसांचा क्रम	पहिले	दुसरे	तिसरे		एकूण
युआरसी (तालुका दर्जा) स्तरीय बक्षिसाची रक्कम	३	२	१	६X१९	११४.००
जिल्हास्तरीय मुंबई शहर= १ जिल्हा मुंबई उपनगर=१ जिल्हा	११	५	३	१९X२	३८.००
मनपास्तरीय	२१	१५	११	४७X१	४७.००
				एकूण	**१९९.००**

ब) उर्वरित इतर सर्व व्यवस्थापनांच्या शाळा

(रक्कम रु लक्ष)

बक्षिसांचा क्रम	पहिले	दुसरे	तिसरे		एकूण
युआरसी (तालुका दर्जा) स्तरीय बक्षिसाची रक्कम	३	२	१	६X१९	११४.००
जिल्हास्तरीय मुंबई शहर= १ जिल्हा मुंबई उपनगर=१ जिल्हा	११	५	३	१९X२	३८.००
मनपास्तरीय	२१	१५	११	४७X१	४७.००
				एकूण	**१९९.००**

II. वर्ग अ व वर्ग ब च्या महानगरपालिकांचे कार्यक्षेत्र :-

४.४.२ सदर अभियानांतर्गत खाली दर्शविल्याप्रमाणे प्रथम, द्वितीय व तृतीय आलेल्या शाळांना रकमेच्या स्वरूपात पारितोषिके अनुज्ञेय असतील

अ) शासकीय व स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या शाळा

(रक्कम रु लक्ष)

बक्षिसांचा क्रम	पहिले	दुसरे	तिसरे		एकूण
युआरसी (तालुका दर्जा) स्तरीय बक्षिसाची रक्कम	३	२	१	६X१६	९६.००
जिल्हास्तरीय १) पुणे मनपा+पिंपरी चिंचवड मनपा कार्यक्षेत्र =१ जिल्हा २) ठाणे मनपा+नाशिक मनपा+ नागपूर मनपा = १ जिल्हा	११	५	३	१९X२	३८.००
मनपास्तरीय	२१	१५	११	४७X१	४७.००
				एकूण	**१८१.००**

ब) उर्वरित इतर सर्व व्यवस्थापनांच्या शाळा

(रक्कम रु लक्ष)

बक्षिसांचा क्रम	पहिले	दुसरे	तिसरे		एकूण
युआरसी (तालुका दर्जा) स्तरीय बक्षिसाची रक्कम	३	२	१	६X१६	९६.००
जिल्हास्तरीय १) पुणे मनपा+पिंपरी चिंचवड मनपा कार्यक्षेत्र=१ जिल्हा २) ठाणे मनपा+नाशिक मनपा+ नागपूर मनपा = १ जिल्हा	११	५	३	१९X२	३८.००
मनपास्तरीय	२१	१५	११	४७X१	४७.००
				एकूण	**१८१.००**

III. उर्वरित महाराष्ट्र

४.४.३ सदर अभियानांतर्गत खाली दर्शविल्याप्रमाणे त्या त्या स्तरावर प्रथम, द्वितीय व तृतीय आलेल्या शाळांना रकमेच्या स्वरूपात पारितोषिके अनुज्ञेय असतील

अ) शासकीय व स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या शाळा

(रक्कम रुपये लक्ष)

बक्षिसांचा क्रम	पहिले	दुसरे	तिसरे		एकूण
तालुकास्तरीय बक्षिसाची रक्कम	३	२	१	६ X ३५८	२१४८.००

जिल्हास्तरीय बक्षिसाची रक्कम	११	५	३	१९ X ३६	६८४.००
विभागस्तरीय बक्षिसाची रक्कम	२१	१५	११	४७ X ८	३७६.००
				एकूण	**३२०८.००**

ब) उर्वरित इतर सर्व व्यवस्थापनांच्या शाळा

(रक्कम रुपये लक्ष)

बक्षिसांचा क्रम	**पहिले**	**दुसरे**	**तिसरे**		**एकूण**
तालुकास्तरीय बक्षिसाची रक्कम	३	२	१	६ X ३५८	२१४८.००
जिल्हास्तरीय बक्षिसाची रक्कम	११	५	३	१९ X ३६	६८४.००
विभागस्तरीय बक्षिसाची रक्कम	२१	१५	११	४७ X ८	३७६.००
				एकूण	**३२०८.००**

IV. राज्यस्तरीय पारितोषिक :-

अ) शासकीय व स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या शाळा

(रक्कम रु लक्ष)

बक्षिस	**पहिले**	**दुसरे**	**तिसरे**	**एकूण**
बक्षिसाची रक्कम	५१	३१	२१	१०३.००
			एकूण	**१०३.००**

ब) उर्वरित इतर सर्व व्यवस्थापनांच्या शाळा

(रक्कम रु लक्ष)

बक्षिस	**पहिले**	**दुसरे**	**तिसरे**	**एकूण**
बक्षिसाची रक्कम	५१	३१	२१	१०३.००
			एकूण	**१०३.००**

पारितोषीकाची एकूण रकम रुपये ७३८२.०० लक्ष

V. वरच्या स्तरावर पारितोषिकासाठी पात्र ठरलेल्या शाळेस खालच्या स्तरावरील पारितोषिक अनुज्ञेय असणार नाही.

VI. अभियानाचा इतर अपेक्षित खर्च

- सदर अभियानाच्या प्रभावी अंमबजावणीसाठी आयुक्त (शिक्षण) यांच्या अध्यक्षतेखाली राज्यस्तरीय कार्यकारी समिती गठीत करण्यात आली आहे.

(रु.लक्ष)

अ.क्र.	**खर्चाच्या बाबी**	**रक्कम**
१	अभियानांतर्गत शाळांच्या मुल्यमापनासाठी साधन सामग्री जसे – प्रश्नावलीची छपाई, स्टेशनरी, मुल्यांकनासाठी मदतीस	९००.००

	घेतलेल्या महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांचे मानधन, समितीचा प्रवास खर्च, भेटीगाठी कार्यक्रमाचे आयोजन इत्यादीसाठी अपेक्षित खर्च.	
२	अभियानाच्या प्रचार व प्रसारासाठीचा खर्च	३९०.००
	एकूण	**१२९०.००**

- अ.क्र. १ येथील खर्चासाठी केंद्रस्तर, तालुकास्तर, जिल्हास्तर, विभागस्तर, महानगरपालिका क्षेत्र स्तर तसेच राज्यस्तर यासाठी खर्चाची मर्यादा निश्चित करण्याचे अधिकार आयुक्त (शिक्षण) यांना असतील.
- उपरोक्त तक्त्यातील अ.क्र. १ व २ येथील खर्चांच्या रकमामध्ये आवश्यकतेनुसार बदल करण्याचे अधिकार आयुक्त (शिक्षण) यांना असतील.
- खर्चाची रकम संबंधितांना प्रदान करण्याची कार्यपध्दती निश्चित करण्याचे अधिकार देखील आयुक्त (शिक्षण) यांना असतील.
- अभियानाचा एकूण अपेक्षित खर्च (I)+(II)+(III)+(IV)+(V)= रु.८६७२.०० लक्ष

४.५ <u>स्तरनिहाय व वर्गवारीनिहाय प्रत्यक्ष स्पर्धा :-</u>

<u>४.५.१ बृहन्मुंबई महानगरपालिका स्तरावरील :-</u>

- बृहन्मुंबई महानगरपालिका अंतर्गत १९ युआरसी (तालुका दर्जा) मधील शासकीय व स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या शाळेस युआरसी निहाय पहिल्या, दुसऱ्या व तिसऱ्या क्रमांकाकरिता अनुक्रमे रु.३.०० लक्ष, रु.२.०० लक्ष व रु.१.०० लक्ष इतक्या रकमेचे पारितोषिक अनुज्ञेय असेल. अशाच प्रकारचे पारितोषिक इतर व्यवस्थापनांच्या शाळांना अनुज्ञेय असेल
- बृहन्मुंबई महानगरपालिका अंतर्गत दोन जिल्ह्यामधील शासकीय व स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या शाळेस जिल्हा निहाय पहिल्या, दुसऱ्या व तिसऱ्या क्रमांकाकरिता अनुक्रमे रु.११.०० लक्ष, रु.५.०० लक्ष व रु.३.०० लक्ष इतक्या रकमेचे पारितोषिक अनुज्ञेय असेल. अशाच प्रकारचे पारितोषिक इतर व्यवस्थापनांच्या शाळांना अनुज्ञेय असेल
- मनपास्तरावर शासकीय व स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या शाळेस पहिल्या, दुसऱ्या व तिसऱ्या क्रमांकाकरिता अनुक्रमे रु.२१.०० लक्ष, रु.१५.०० लक्ष व रु.११.०० लक्ष इतक्या रकमेचे पारितोषिक अनुज्ञेय असेल. अशाच प्रकारचे पारितोषिक इतर व्यवस्थापनांच्या शाळांना अनुज्ञेय असेल

<u>४.५.२ वर्ग अ व वर्ग ब च्या महानगरपालिकांचे कार्यक्षेत्र :-</u>

- वर्ग अ व वर्ग ब महानगरपालिका अंतर्गत १६ युआरसी (तालुका दर्जा) मधील शासकीय व स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या शाळेस युआरसी निहाय पहिल्या, दुसऱ्या व तिसऱ्या क्रमांकाकरिता अनुक्रमे रु.३.०० लक्ष, रु.२.०० लक्ष व रु.१.०० लक्ष इतक्या रकमेचे पारितोषिक अनुज्ञेय असेल. अशाच प्रकारचे पारितोषिक इतर व्यवस्थापनांच्या शाळांना अनुज्ञेय असेल
- वर्ग अ व वर्ग ब महानगरपालिका अंतर्गत दोन जिल्ह्यामधील (पुणे मनपा+पिंपरी चिंचवड मनपा = १ जिल्हा, ठाणे मनपा+नाशिक मनपा+ नागपूर मनपा= १ जिल्हा) शासकीय व स्थानिक

स्वराज्य संस्थांच्या शाळेस जिल्हा निहाय पहिल्या, दुसऱ्या व तिसऱ्या क्रमांकाकरिता अनुक्रमे रु.११.०० लक्ष, रु.५.०० लक्ष व रु.३.०० लक्ष इतक्या रकमेचे पारितोषिक अनुज्ञेय असेल. अशाच प्रकारचे पारितोषिक इतर व्यवस्थापनांच्या शाळांना अनुज्ञेय असेल

- मनपास्तरावर शासकीय व स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या शाळेस पहिल्या, दुसऱ्या व तिसऱ्या क्रमांकाकरिता अनुक्रमे रु.२१.०० लक्ष, रु.१५.०० लक्ष व रु.११.०० लक्ष इतक्या रकमेचे पारितोषिक अनुज्ञेय असेल. अशाच प्रकारचे पारितोषिक इतर व्यवस्थापनांच्या शाळांना अनुज्ञेय असेल

<u>४.५.३ उर्वरित महाराष्ट्र कार्यक्षेत्र :-</u>

- तालुकास्तरावरील शासकीय व स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या शाळांना पहिल्या, दुसऱ्या व तिसऱ्या क्रमांकाच्या शाळेस अनुक्रमे रु.३.०० लक्ष, रु.२.०० लक्ष व रु.१.०० लक्ष इतक्या रकमेचे पारितोषिक अनुज्ञेय असेल. अशाच प्रकारचे पारितोषिक इतर व्यवस्थापनांच्या शाळांना अनुज्ञेय असेल
- जिल्हास्तरावरील शासकीय व स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या शाळांना पहिल्या, दुसऱ्या व तिसऱ्या क्रमांकाच्या शाळेस अनुक्रमे रु.११.०० लक्ष, रु.५.०० लक्ष व रु.३.०० लक्ष इतक्या रकमेचे पारितोषिक अनुज्ञेय असेल. अशाच प्रकारचे पारितोषिक इतर व्यवस्थापनांच्या शाळांना अनुज्ञेय असेल
- विभागस्तरावरील शासकीय व स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या शाळांना पहिल्या, दुसऱ्या व तिसऱ्या क्रमांकाच्या शाळेस अनुक्रमे रु.२१.०० लक्ष, रु.१५.०० लक्ष व रु.११.०० लक्ष इतक्या रकमेचे पारितोषिक अनुज्ञेय असेल. अशाच प्रकारचे पारितोषिक इतर व्यवस्थापनांच्या शाळांना अनुज्ञेय असेल.

<u>४.५.४ राज्य स्तरावरील स्पर्धा :-</u>

- बृहन्मुंबई महानगरपालिका कार्यक्षेत्रातील प्रथम क्रमांकाची शाळा, अ व ब वर्ग महानगरपालिका कार्यक्षेत्रातील प्रथम क्रमांकाची शाळा तसेच उर्वरित महाराष्ट्रातील प्रत्येक विभागातील प्रथम क्रमांकाच्या शाळा या राज्यस्तरावर एकमेकांशी स्पर्धा करतील. या स्पर्धेतून प्रथम, द्वितीय व तृतीय क्रमांकासाठी निवडलेल्या शासकीय व स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या शाळांना अनुक्रमे रु.५१.०० लक्ष, ३१.०० लक्ष व २१.०० लक्ष इतक्या रकमेचे पारितोषिक अनुज्ञेय असेल. अशाच प्रकारचे पारितोषिक इतर व्यवस्थापनांच्या शाळांना अनुज्ञेय असेल.

<u>४.६ जिंकलेल्या पारितोषिकाच्या रकमेचा विनियोग :-</u>

- कोणत्याही स्तरावर जिंकलेल्या पारितोषिकाच्या रकमेचा विनियोग करण्याचा अधिकार शाळांच्या गरजांचा प्राधान्यक्रम विचारात घेऊन संबंधित शाळेच्या शाळा व्यवस्थापन समितीस असेल.

५. पारितोषिकाच्या रकमेसह अभियानासाठी एकूण खर्च अंदाजे रु.८६.७२ कोटी इतक्या खर्चास शासनाची मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.

६. सदर अभियानाच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी आयुक्त (शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांच्या अध्यक्षतेखाली राज्यस्तरीय कार्यकारी समिती गठीत करण्यात आली आहे. अभियानाचा प्रचार व प्रसार तसेच अंमलबजावणी यासाठी आवश्यक ती उपाययोजना करणे सदर समितीची जबाबदारी असेल. यासाठी रु.१२.९० कोटी इतका निधी आयुक्त (शिक्षण) यांना उपलब्ध करून देण्यात येत आहे. सदर निधी विहित कार्यपद्धतीचा अवलंब करून खर्च करण्यास ते सक्षम असतील.

७. या प्रीत्यर्थ होणारा खर्च मागणी क्रमांकई-०२, २२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ०१, प्राथमिक शिक्षण, १०१, शासकीय प्राथमिक शिक्षण,(००)(०१) राज्यात आदर्श शाळा विकसित करणे (कार्यक्रम) (२२०२ जे ०७२) ५०-इतर खर्च या लेखाशीर्षाखालील सन २०२४-२५ या चालू वित्तीय वर्षाच्या मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा. यासाठी आयुक्त (शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना नियंत्रक अधिकारी व लेखाधिकारी, प्राथमिक शिक्षण संचालनालय, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात आले आहे.

८. सदर शासन निर्णय वित्तीय अधिकार नियमपुस्तिका १९७८, भाग-पहिला, उपविभाग भाग-३, अनुक्रमांक ४ मधील परिच्छेद क्रमांक २७(२)(ब) अन्वये प्रशासनिक विभागांना प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारानुसार तथा शासनाच्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहे.

९. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२४०७२६१६४५१२१९२१ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

TUSHAR VASANT MAHAJAN

Digitally signed by TUSHAR VASANT MAHAJAN
DN: c=IN, o=GOVERNMENT OF MAHARASHTRA, ou=SCHOOL EDUCATION AND SPORTS DEPARTMENT,
2.5.4.20=19c6c23f510a80926e9b7ee5db235979452f3f9e8918118634069a6cc7a22b9f, postalCode=400032, st=Maharashtra,
serialNumber=1A39CEF3C157B9EE6A2ABE5779ACF233682613F7B9C335D6BF4877267695CECA, cn=TUSHAR VASANT MAHAJAN
Date: 2024.07.26 17:01:53 +05'30'

(तुषार महाजन)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

१. मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मुंबई,
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अप्पर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
३. मा. उपमुख्यमंत्री (गृह) यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा. उपमुख्यमंत्री (वित्त) यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. मा.सभापती व मा.उपसभापती, विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई.
६. मा.अध्यक्ष व मा.उपाध्यक्ष, विधानसभा, विधानभवन, मुंबई.
७. मा.विरोधी पक्ष नेता, विधानसभा/विधान परिषद, मुंबई.
८. मा.मंत्री (शालेय शिक्षण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
९. मा.मंत्री (सर्व) यांचे यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
१०. आयुक्त (शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
११. विभागीय आयुक्त (सर्व)

१२. आयुक्त, महानगरपालिका (सर्व)
१३. संचालक, राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण संचालनालय, पुणे
१४.राज्य प्रकल्प संचालक, महाराष्ट्र प्राथमिक शिक्षण परिषद, मुंबई,
१५.जिल्हाधिकारी सर्व,
१६. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद सर्व,
१७.शिक्षण संचालक (प्राथमिक), शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
१८.शिक्षण संचालक (माध्यमिक व उच्च-माध्यमिक), शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र, राज्य, पुणे,
१९. संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ(बालभारती), पुणे,
२०. अध्यक्ष,राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ, पुणे,
२१. शिक्षण संचालक (योजना), पुणे
२२. सहसंचालक,(प्रशासन), शिक्षण आयुक्तालय, पुणे
२३. विभागीय शिक्षण उपसंचालक (सर्व)
२४.शिक्षण सहायक संचालक(सर्व)
२५.गटविकास अधिकारी (पंचायत समिती)(सर्व)
२६.मुख्याधिकारी, नगरपालिका, सर्व
२७.शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक/माध्यमिक/योजना), जिल्हा परिषद (सर्व)
२८.गटशिक्षणाधिकारी (सर्व)
२९. विस्तार अधिकारी (शिक्षण)(सर्व)
३०.उपशिक्षणाधिकारी (सर्व)
३१.शिक्षण निरीक्षक (सर्व)
३२.प्राचार्य जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था, (सर्व)
३३.प्रशासन अधिकारी, महानगरपालिका(सर्व)
३४.स्थानिक स्वराज्य संस्थेच्या प्राथमिक/उच्च प्राथमिक शाळेचे मुख्याध्यापक(सर्व)
३५.खासगी अनुदानित संस्थेच्या माध्यमिक शाळेचे मुख्याध्यापक (सर्व)
३६.निवड नस्ती (कार्यासन-एसडी-६).